

TINA VAN DER HOLLAND

SLADKÝ ŽIVOT OPATROVATEĽKY

Deväť rokov v Rakúsku

Druhé a rozšírené
vydanie

koruna

TINA VAN DER HOLLAND

SLADKÝ ŽIVOT
OPATROVATELKY

Devět roků v Rakúsku

Všetky práva sú výhradne vo vlastníctve vydavateľstva. Dielo a žiadna jeho časť sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom akéhokoľvek informačného systému, teraz ani v budúcnosti, a bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Copyright: © Tina Van der Holland 2018
Cover design © Tina Van der Holland 2018
Coverphotos ©Fotky&Foto, PixAchi, happyalex
Layout design ©Vydavateľstvo Koruna
Slovak edition ©Vydavateľstvo Koruna 2018

ISBN: 978-80-89681-74-7

TINA VAN DER HOLLAND

SLADKÝ ŽIVOT OPATROVATELKY

Devět roků v Rakúsku

Autorská poznámka:

SLADKÝ ŽIVOT OPATROVATELKY vychádza nielen z mojich, ale aj zo skúseností kolegýň, ktoré v románe vystupujú pod menami Judita a Beáta. Napísala som však román a nie dokument, preto podobnosť so skutočnými inštitúciami a osobami je iba zdanlivá a ich názvy a mená sú fiktívne.

Venovanie:

Pri prvom vydaní v roku 2011 som knihu venovala slovenským opatrovatelkám. Ich počet v západnej Európe sa vtedy odhadoval na 20 000.

Dnes ju venujem už asi 36 000 Slovenkám, ktoré pravidelne opúšťajú svoje rodiny kvôli tejto práci.

ÚVOD

Júl 2009

Chodidlá v ľahkých letných sandáloch ju už neznesiteľne pálili, keď sa pred ňou zdvihlo schodište. V prvom okamihu mala pocit, že stojí pod Cheopsovou pyramídou.

Očami v duchu spočítala schody vedúce nahor z útrov viedenského metra, oprela šestnástkilovú batožinu na chvíľu bokom a sústredila sa na osvedčené dychové cvičenie, aby utlmila rozhorčenú nervovú sústavu.

Potom, striedavo hromžiac a prekonávajúc pulzujúcu bolesť v sánke, zdolávala schod za schodom v staccatových intervaloch. Nadýchnuť sa, zdvihnúť kufor, vystúpiť na schod, položiť kufor, vydýchnuť, pauza. A znova. Klik, klak, klik, klak... ako v počítačovej hre.

Na dvadsiatom treťom schode jej do zorného uhla vhupli jeden Ind a jeden černochoch, ktorí hore na plošine predávali noviny. Keď sa dostala na dvadsiaty siedmy schod, začul klik aj černochoch a zúfalé s-o-s, ktoré mimovoľne vysielala, dorazilo k prijímaču.

Zbehol k nej dolu a s ľahkosťou rapera vytancoval s kufrom nahor. „Bist du eine Pflegerin? – Si opatrovatelka?“ spevavo zatiahol z výšky.

Dohonila svoju batožinu, poďakovala sa mužovi rokmi nacvičovaným úsmevom a odvetila: „Schon nicht. Ich bin gerade aus dem Gefängnis herausgekommen.“

Už nie. Práve som vyšla z väzenia.

I.

**MILIONÁRKOU LAHKO A RÝCHLO
07/2000 – 09/2003**

1

Asistentka štyroch riaditeľov

Žeravý vzduch skorého letného popoludnia sa lenivo prevažoval v polotieni kancelárie. Keď jeho dusnú oponu chvíľami zvlhli prúdy z ventilátora, na stenách poskakovali odlesky slnka z jazierka v neďalekom parku aj z okien na druhej strane ulice.

Taká ľahká mestská fatamorgána, zdvihla hlavu žena, ktorá sústredene pracovala pri počítači. Z času na čas si narovнала chrbát, a keď pri tom privrela oči, v horúčave priam cítila pečenú rybu a závan mora. „Už pozajtra,“ pobádala sa, ale dovedy sa treba prehrýzť ešte dvomi odbornými prekladmi, morom excelovských výkazov a predovšetkým dožiť v zdraví, čo v tejto chvíli znamenalo najesť sa.

Vstala od počítača a poobzerala sa po kanceláriách riaditeľov. Celých sto metrov štvorcových predelených sklenenými stenami na päť boxov bolo vyludnených a jediným počuteľným zvukom bol tichý šum ventilátora. Vydýchla si – teraz sa môže aj sama naobedovať – a vybrala zo šuplíka dva rožky, šalát z tresky a lyžičku.

Jedla rýchlo a hltavo, aby sa nasýtila, kým sa vráti niektorý z nadriadených. Práve si tretíkrát odhryzla z rožka, keď sa dvere rozleteli, závan vzduchu rozkmital krivky na vytlačených grafoch a na stôl tesne k treske so suchým praskotom dopadol osemdesiatstránkový zväzok mesačného cash-flow.

„Ešte raz,“ povedal so zlomyseľným úškrnom Baumann. Nemeč, ten najvyšší a generálny riaditeľ. S pocitom trápnosti prehlátala sústo, a kým sa jej nasucho predieralo nadol krkom, predstavila si, že aj on je z papiera. Hneď by mu tú vyškerenú papuľu plnú vybielených zubov pekne počmárala. Alebo aj natrhla.

Šéfom bol mizerným a riaditeľom ešte horším. Z predchádzajúceho pracoviska v banke si priniesol komótné návyky, ktoré mu v hektických podmienkach generálneho riaditeľstva pre vyše desiatku výrobných spoločností nedávali žiadne šance. Nestíhal nič, v telefóne sa dával zapierať a na stole sa mu vršila neprečítaná korešpondencia. Cez deň sa v práci zabával prevažne len banalitami, na ktoré intelektuálne stačil, a večer s priateľkou po pivných puboch. Dnes bol ešte k tomu aj mrzutý, lebo Angie mu ráno pripomenula, že odchádza na dohodnutú dovolenku. Aby

toho nebolo naňho, chudáka preťaženého, málo, na budúci týždeň sa ohlásil na prepadovú návštevu sám najvyšší boss. Majiteľ z Malorky.

„V čom je problém?“ spýtala sa ho. Vysvitlo, že majiteľ potrebuje v tabuľkách ešte jeden stĺpec.

„Aký to má byť údaj?“ žiadala upresniť.

Na to jej začal zoširoka vysvetľovať cenotvorbu výrobkov, ktorá bola všeobecne známa, len nepoužiteľná v danej situácii. Netrpezlivo ho prerušila: „Čo potrebujete dať do súvisu s čím, alebo mi povedzte vzorec, prosím.“

Ako sa dalo očakávať, zasekol sa, očervnel a vyštekol: „Keď nerozumiете mojej nemčine, zavolajte Bauernfeindovi sama,“ a tresol dvermi.

Bauernfeind zúrnil. „Veď som to už Baumannovi vysvetlil,“ kričal na ňu v telefóne. Chápeš, chcelo sa jej odpovedať, lenže on vám tie výkazy neurobí a mne nevie povedať, o čo vám ide, lebo to nepochopil. Namiesto toho si však len rýchlo písala poznámky, a keď sa uistila, že majiteľ už nič iné nebude na pondelok potrebovať, skončila rozhovor.

Vrátila sa k databáze a vložila príslušný vzorec, ktorý si rýchlo odvodila. Zatajila na chvíľu dych. Údaje v novom stĺpci naskočili okamžite, čomu sa potešila ako vydarenému kúzelníckemu triku. To boli tie vzácne chvíľky, keď mala rada svoju prácu, lebo sa v nej zúročovali vedomosti z univerzity a rokmi nahromadené skúsenosti. Aspoň niečo tu funguje spoľahlivo, usmiala sa v duchu a nemala na mysli softvér. Veď keď sa sama nepochváli, nespraví to nik. Kto by si už všímal kvality dievčaťa pre všetko, do pozície ktorého ju tu vmanévrovali.

A pri tom ako pekne sa to pred rokom a pol začalo! Ocitla sa na tomto mieste, ani nevedela ako, sotva verila svojmu šťastiu. Len deň predtým, 14. februára na Valentína, si ich o desiatej zvolal riaditeľ jej predchádzajúcej firmy a oznámil im, že končia, lebo americký konsolidátor najväčšej oceliarskej firmy na Slovensku už nebude od 1. marca 1999 potrebovať ich analýzy. Samozrejme, tušili to už pár mesiacov, odkedy zvíťazila vo voľbách

zmena, ale stále dúfali... Veď sme robili dobrú prácu, obchod nás potreboval, táto firma nebola tunel...

Zaspávala vtedy večer ťažko, pri pomyslení na úrad práce jej tuhla krv v žilách. Ešte v ňom síce neprestála hodiny a rady, ale v jej okolí boli mnohí, ktorí o tej skúsenosti hovorili. Ale ako! Málo a rozpačito, až radšej sama zmenila tému.

Keď sa ráno deti odobrali do škôl a Martin do práce, ľahla si nazad do teplej postele. Pokúšala sa uniknúť ťaživej prítomnosti – veď načo vstávať, nemá kam ísť, dnes ešte nebude riešiť nič. Ani by toho nebola schopná, dostala riadny direkt do pyšného nosa. A vonku Perinbaba natriasa periny, povedal Martin. Vločky za oknom vytrvalo a husto klesali – ako ich pozorovala, padali aj jej pomaly viečka.

O pol deviatej sa rozdrnčal telefón. „Nie som doma!“ zakričala do prázdneho bytu a pritlačila si vankúš z oboch strán na uši. Akurát, nechýbajú jej teraz žiadne súcitné reči, najprv sa musí pozbierať sama. Ale telefón len zvonil a zvonil. Napokon zlostne vyskočila z postele a zahulákala do slúchadla: „Horí zavčas rána?“

„Angie, švihaj sem,“ zakričala na ňu Magda, „Nemec má dnes ten konkurz, už tam čakajú tri baby.“

V momente sa prebrala. *Strih, klapka, ideš, Angie!* Magda jej už o tom koncerne hovorila, jeho generálne riaditeľstvo sa do budovy nasťahovalo len pred mesiacom, ale presne o poschodie nad priateľkino pracovisko. Hodila do kabely nejakej svojej práce a životopis v angličtine aj nemčine, čo si pre istotu pripravila už pred mesiacom. Schmatla prvý kostým, čo jej v skrini padol pod ruku, a bleskovo sa našminkovala. Nie veľmi, pravidlá konkurzov si už stihla naštudovať podľa odporúčaní na internete aj v časopisoch. Prílišný mejkap nevzbudzoval dôveru, skôr naň uchádzačky doplatili – nikto nechcel prijať na bežnú pozíciu akurát hviezdu z filmového štúdia.

To si Perinbaba pribrala pomocníkov? zastala prekvapená za bránou. Z oblohy sa sypala páperová masa v tonách. Sotva sa dostala na zastávku autobusu, už bola celá spotená od námahy. Ani autobus nepríde, uvedomila si, keď zbadala množstvo ľudí, zrejme už dlho márne čakajúcich.

Prebrodila sa v čižmách na vysokých podpätkoch krížom cez prázdnu lúku zanechávajúc brázdy ako yeti, tiahla nadol, na frekventovanú výpadovku mesta. Stopla prvé auto, vyskočila z neho v centre a v budove ani nepočkala na výťah. Dobešla na tretie poschodie práve v okamihu, keď vysoký blondiak s okuliarmi zatváral zvonku jedny dvere.

„Ešte som tu aj ja,“ zvolala perfektnou nemčinou a usmiala sa naňho celá zadychčaná.

Zastal od prekvapenia, ale usmial sa tiež.

Prijal ju, lebo bola zo všetkých uchádzačiek najskúsenejšia, jazykovo najzdatnejšia a o svojej dynamickej osobnosti a flexibilitate ho dostatočne presvedčila svojím dramatickým príchodom. No a nehovoriac o tom, že bola aj najgermánskejšiou blondínou s modrými očami za štýlovými okuliarmi, s celkom dobrou figúrou, nevydatá, totiž vdova. Nie zas taká krásavica, aby ho jej vnaďdy rozptyľovali pri práci, či návštevy netrafili do zasadačky, ale pohľad na ňu bol veľmi príjemný.

Naplnila laserovú tlačiareň papierom a spustila tlač rozšírených výkazov. Chcela dojesť svoju tresku, keď jej zazvonila vnútorná linka. Baumann. „Urobte mi kávu.“

Hotovú kávu mu položila pred nos na stôl, poďakoval. Chcela odísť, ale zadržal ju. „*Frau Cimofa*, zožeňte mi gynekológa.“

„Vám?“

„Pre moju priateľku. Na pondelok. A nech je to žena.“

Chvíľu naňho neveriacky civela. Teraz, v piatok o tretej, uprostred leta? Ktorá gynekologička ešte asi tak ordinuje?

Ale vrátila sa k stolu a začala obvolávať ambulancie. Ako dobre, že som sa ja nestala jeho priateľkou, chlapec evidentne vyrobil problém, uškrnula sa. Keď nastúpila, vyslal k nej zopár dvojzmyselných úsmevov, lenže si ich vytrvalo nevšímala, tak s nimi prestal. Síce onedlho zbalil tú mladú Američanku, čo robila o poschodie vyššie, ale pocit urazenosti v ňom pretrval. To bol ten moment, keď sa ich vzťahy začali pomaly, ale isto zhoršovať, držali pohromade len vďaka jej nacvičenej asertivitě a jeho nemeckej disciplíne.

Prímerie im aj tak dlho nevydržalo. Otvorene ju sfúkol už po troch mesiacoch, po príhode s prezentáciou. Majiteľ chystal ďal-

šiu akvizíciu a požiadal svojho generálneho, aby na stretnutie pripravil prezentáciu koncernu v PowerPointe.

„Kde nájdem ten *Pauer...ééé?*“ zavrčal Baumann, bezvýsledne pátrajúci medzi ikonami na monitore.

„Je súčasťou MS Office, neviete?“ dovolila si vtedy prvý a poslednýkrát zavrčať aj ona naňho.

„Keď ste taká múdra, zaiste pre vás nepredstavuje problém urobiť ju sama!“ rozčúlene jej podal šalát rôznych podkladov a mohla si trhnúť nohou, totiž, pustiť sa do vytvorenia požadovaného dokumentu. Pracovala na ňom usilovne tri dni, až sa jej popri iných prácach z kečky parilo. Fotky, texty po slovensky aj po nemecky, grafy, tabuľky. Na úvodnú stranu jej chýbalo už len naskenovať fotografiu najväčšieho akcionára, Bauernfeinda, lebo Baumann ju akosi nedokázal nájsť. Napokon jej ju dal až večer o šiestej pred dňom D, ale to už musela utekať na pracovnú večeru.

„Prečo mi dávate polotovar?“ spýtal sa ladovo.

„Musím ísť tlmočiť pánovi Bauernfeindovi,“ odvetila. „Je to maličkosť. Vložte len obrázok do pripraveného rámika na prvej strane.“

Keď na ňu ďalej bez slova upieral tvrdý pohľad, dodala s ľahkým úsmevom: „A určite si chcete tú prezentáciu aj skontrolovať, kým ju zajtra prednesiete.“

Šidlo sa vyklúlo z vreca hneď na druhý deň. Predstavenstvo sedelo v zasadačke, predstavitelia novej firmy tiež, rozdávala kávu. Slova sa ujal Baumann a na plátno sa premietla prvá stránka prezentácie z jeho notebooku. Skvela sa na nej do bravčových tvarov zdeformovaná hlava Bauernfeinda s nosnými dierkami veľkosti kabátových gombíkov.

Niektorí prítomní sa iba uškrnuli, iní aj nahlas zachechtali.

„*Herr Baumann, was haben Sie gemacht?* – Pán Baumann, čo ste to urobili?“ otočil sa dotknutý Bauernfeind k svojmu generálnemu riaditeľovi.“

Angie zbytok nepočula, lebo vybehla zo zasadačky. Jej smiech však trval len krátko, kým jej rozzúrený Baumann nevytkol: „Mali ste sa predsa ozvať, že ste tú prezentáciu robili vy!“

Bauernfeind ju nenadarmo zadal jemu, v tom šaláte podkladov boli aj citlivé údaje. „Naozaj?“ prehodila.

Pochopil, ale jeho vzťah k nej zahalila trvalá námraza.

Telefón na stole zazvonil, ozvali sa z Maďarska ohľadne štrkopieskov. Baumann sa vyhovoriť ako obvykle, že on ich zlej nemčine nerozumie, nech sa s nimi porozpráva ona. Písala si poznámky, a kým obtelefonovala polikliniky, prepísala ich pre generálneho z maďarčiny do nemčiny na počítači. Po polhodine našla jednu súkromnú gynekologičku, dohodla termín a odovzdala ho Baumannovi aj so záznamom o maďarských dodávkach.

Tlačiareň dotlačila nové mesačné výkazy, rýchlo zviazala listy do predpísanej formy.

Vložila si do úst ďalšiu lyžičku tresky, keď sa dvere opäť rozleteli, vzduch zavíril a na stôl tesne k treske s dutým buchtom dopadlo osem stostránkových zväzkov.

„Skopírujte mi to na pondelok, každý zväzok päťkrát, ideme s Bauernfeindom do bánk kvôli investičnému úveru.“

„To mi vravíte až teraz? Veď o tom úvere sa hovorí už pol roka!“ zdvihla sa v nej zlosť. Pred polnocou cestuje. Martin a deti čakajú. To nemôže odísť ani raz o piatej? Pozrela na generálneho, pre zmenu sa zlomyseľne škeril. Jeho výraz tentoraz vrazil – veď ja ti to osladím, len tak si chodiť na dovolenku.

„Áno, ale zabudol som,“ povedal, akoby sa nechumelilo. Vzal si zviazanú správu zo stola a namiesto nej tam hodil akési čmáranice. „A preložte mi do angličtiny tento list.“

Skôr než mu stihla niečo štiplavé odvetiť, zapípal fax. Skočila najprv k nemu, stlačila príjem, potom vložila do kopírky prvý zväzok, naplnila zásobníky. Rozozvučali sa telefóny – technický, obchodný aj personálny riaditeľ sa vrátili z obeda. Prepájala, vybavovala, čo potrebovali. Uvarila im kávy, došlý fax skopírovala pre každého z nich a sadla si k prekladu Baumannových hákov-bákov. Čože? *Milý Johny, rád spomínam na naše dni pri jazere ...* Tak to už je vrchol!

Nechala rožok rožkom pri nedejanej treske a bežala dolu na druhé poschodie.

„Magduš, tečú mi z neho nervy,“ vyfúkla zlosť spolu s cigareto-vým dymom.

Magda bola vo svojej firme sama, už ju len likvidovala. Neodarilo sa jej spraviť diery do sveta ako audítorky, nenašla dost klientov, hoci sa o mnohých roky uchádzala.

Prisadla si k Angie a uškrnula sa: „Ale veď vieš, že je to pako.“

„Do čerta, ale berie sedem tisíc mariek, ja slovenských šesťnásťtisíc brutto, a všetko musím robiť zaňho!“

„Ja viem. Ty máš vysokú, on strednú ekonomickú. Ovládaš štyri jazyky, kým on len ten svoj. Ale nezabudni, *Frau Cimofa*,“ rozosmiala sa Magda, „že on je koňom zahraničného investora.“

„Anciáša,“ zúrila ďalej Angie, „a to sa od minulého roka nenaučil ani tolko, ako mi má vyslovovať meno!“ Párkrát mu ho napísala nemeckou gramatikou ako *Angela Siemowa*, aby pochopil, že sa volá Zimová, ale zbytočne. Zostala naveky Cimofa. „Dokeď tu budeš?“ spýtala sa priateľky a zahasila cigaretu.

„Tak do ôsmej, kým to dobalím. Chcem ísť zajtra na chatu, keď je tak horúco.“

„Dobre, tak to ešte skočím za tebou neskôr.“

Hore medzitým vypukol cirkus, riaditelia v behu žonglovali s kaďejakými spismi, ktoré si navzájom odovzdávali. Každý z nich popri tom niečo súrne potreboval, hľadal, žiadal. Angie kmitala, v horúčave popoludnia sa jej napriek zázračnému dezodorantu zväčšovali škvrny na blúzke.

„Som s vami nespokojný,“ dvere sa o siedmej otvorili, vzduch zavíril a na stôl tesne k treske ladne doplachtil čerstvo vytlačený a preložený list.

Zastavila svoj beh na krátke trate medzi stovkami skopírovaných podkladov a čakala.

„Môj priateľ sa nevolá Johnny, ale Jolly,“ ceril sa a čakal, ako zareaguje.

„Pán Baumann, prepáčte, hneď vám pošlem ten list mailom.“ Takú drobnú opravu zvládne hádam aj sám, lebo čo je veľa, to je veľa a list je navyše súkromný. Ale zas na ňu len nechápavo zazeral, tak doložila: „Ja tu mám pre vás ešte dva preklady z angličtiny do nemčiny a musím utriediť päťkrát osem stostránkových zväzkov.“

Mlčal a na tvári sa mu začal rozlievať výraz urazeného dieťaťa. „Ja? Veď je už sedem hodín. Chcem ísť na večeru, slúbil som...“ a len-len, že zastavil.

Priateľke, dovŕpila sa aj tak, ale nedala nič najavo, ďalej sústredene skladala kópie.

„A vy mi to nemôžete opraviť a vytlačiť?“

„Nie,“ odvetila, ani nevzhladnuc od stohu kópií.

„Tak vás potom prepustím!“ vykrikol.

Už jej tým párkrát pri podobných príležitostiach pohrozil, spočiatku sa naozaj bála. Teraz sa však zamyslela. Bravčovou hlavou to začalo a tento Johnny či Jolly je naozaj posledná kvapka. Dosť bolo šaškárne. Je piatok, dvadsiateho siedmeho júla, ideálny deň na výpoveď. Pomaly zdvíhala hlavu od štósov skopírovaných dokumentov a nakoniec ňou pokývala. Prekvapene pozoroval jej zvláštne správanie, ktoré ešte pokračovalo v ďalších gestách. Chytila nedojedenú tresku a obschnutý rožok, hodila ich do koša. Vytiahla si kabelku spod stola a z prvého šuplíka nahádzala do nej svoje kozmetické potreby. Zavrela kabelku a pozrela mu do očí:

„Dohodli sme sa. Beriem na vedomie vašu výpoveď.“

Ako tam stál, zamrznutý, dodala ešte: „Odporúčam vám uviesť paragraf 46 Zákonníka práce, odsek c – organizačné dôvody,“ a napísala mu to pre istotu úhľadne na papier. To sedí, chlapče. A teraz si môžeš na moje miesto zháňať jednu sekretárku, jednu tlmočnicu a jedného analytika. Ale to už bude tvoj problém. S úškrnom zavrela za sebou dvere, a to veľmi rozhodne.

„Chápem ťa,“ povedala Magda, „vlastne sa ti čudujem, prečo si to neurobila skôr.“

„Ale veď vieš prečo,“ odvetila Angie. „Kvôli tým šesťnástim tisícom a mojím štyridsiatim štyrom rokom.“ A trom deťom, dodala pre seba smutne. Kdesi v dialke, v budúcom čase neistej existencie, sa jej vynárali obrysy problémov, ale hneď ich odplašila.

„Tak, moja drahá, môžeme si podať ruky. Alebo si dajme z tohto koňaku, nech ho nemusím nikam odnášať.“ Magda naliala do dvoch pohárov, uchopili ich a zadívali sa na seba.

Vyzeráme ako dve zmoknuté sliepky, pomyslela si Angie, keď sa Magda ozvala: „Sedíme tu ako dve zmoknuté sliepky.“

„Bingo!“ rozosmiali sa.

„Aké si ty vlastne znamenie podľa čínskeho horoskopu?“ spýtala sa Magda.

„Opica,“ vyprskla Angie, ale Magda zostala napodiv vážna: „Výborne. Ja som Drak. Keď my dve dáme hlavy dohromady, vymyslíme nejaký bomba kšeft.“

„Odkiaľ to máš, prosím ťa?“

„Z čínskeho horoskopu obchodnej spolupráce.“

„Nuž, to je ozaj vážny zdroj,“ Angie sa až zakuckávala smiechom, lebo koňak po celodennom hlade už zapôsobil a zvádzal k ľahkovážnosti. „Magduš, s kapitálom, čo sme schopné my dve investovať, vyjde nám tak na trafiku.“

„Nemusíme to riešiť hneď teraz, však?“ nadhodila Magda.

Ten horoskop môže mať čosi do seba, zastavila sa Angie. Magda je naozaj žiarivá, sála z nej sila a pokojný nadhľad, presne ako popisujú jej znamenie Číňania. Taká ezoterická zábavka, ale možno objasňuje dôvod ich dlhoročných vzájomných sympatií a porozumenia... Zdvihla sa: „Idem domov, nech aspoň stihnem svoju dovolenku.“

Aj Magda dopila a obidve vyšli spolu z budovy naposledy.

2

Al Pacino, či skôr Gándhí?

Dovolenka prebiehala za daných okolností nad očakávanie dobre. Pečená ryba a more sa stali skutočnosťou a Angie si každý deň chytila jednu vlnu dobrej nálady, na ktorej sa bezstarostne plavila až do súmraku.

Evička, prváčka na medicíne, s nimi neprišla, mala už svoju partiu. Šestnásťročná Janka a jej o dva roky mladší brat Adam si vždy ráno vypýtali vreckové a zmizli na celý deň, takže Angie mohla tráviť dni a noci iba s Martinom. Hoci nad ňou visel Damoklov meč v podobe nezamestnanosti, chmúrne myšlienky si zakázala. Smiala sa, navrhovala rôzne zábavky či len také polihovanie za siesty v posteli, ktoré v nich často prebudilo túžbu... Cítila sa voľná ako ryba v neďalekom mori – teraz ju neobmedzovali žiadne povinnosti ani budík.

„Neboj sa, Martin,“ povedala raz nahlas, keď náhle otvorila oči a zachytila ustaraný pohľad jeho zamatovo hnedých očí, ako ju pozoroval ležiac pri jej boku. „Doteraz som sa pretĺkla, pretlčiem sa aj ďalej.“

Tvárou sa mu mihol úsmev, ale akýsi zdržanlivý: „Angie, máš štyridsaťštyri rokov...“

„A čo tým chceš povedať? Som vari stará baba, zhodiť ma zo skaly?“ Zavinula sa do plachty a posadila na posteli.

„Nie,“ povedal krátko a rozhodne. „Ale pracovný trh môže mať iný názor.“

„Hovorí ten pravý. O rok si aj ty štyridsiatnik!“ odvrkla.

Bolo to nefér. Prácu v jeho odbore by ani náhodou nechcela, hoci tam bol trh stále hladný, a preto sa na vek až tak neprihliadalo. Ani keby bola IT géniom, ani keby jej núkali taký hviezdny plat, ako mal on. Niekedy, keď prišiel domov, teda k nej, trvalo mu zo dve hodiny, kým sa z mlkveho a strapatého strašidla utriaso do ľudskej podoby. „A veď som doteraz mala šťastie. Len si spomeň, naposledy som dostala aj odstupné, aj som hneď od nasledujúceho mesiaca mala flek. Nevidím dôvod, prečo by sa to aj tentokrát nemohlo vyvrátiť podobne,“ dodala zmierlivo.

Prijal jej úsmev, ale výraz v jeho očiach zostával pre ňu naďalej nezrozumiteľný.

Ach, nie, zhíkla v duchu, keď ho rozlúštila, zasa ideme uzatvárať manželstvo! Zoskočila z postele a rýchlo si natiahla plavky. To ja nemôžem, kým som živá, totiž, kým je živý aj Peter. *Pierre. Dýchaj, Angie, zhlboka.*

„Pôjdeme na pláž?“ vyzvala ho s predstieranou živosťou.

Odkedy doopatrovala svojho manžela po porážke a zostala s tromi deťmi vo veku od štyroch do deviatich rokov sama, zvykla si na samostatnú a nikým neobmedzovanú existenciu. Uplynulo odvtedy desať rokov, ktoré jej vyplňali občasné stretnutia s Petrom a posledné štyri roky aj spoločný život s Martinom.

Martin potreboval manželku, to jej bolo jasné od samého začiatku ich známosti. Bol navonok veľmi príjemný, inteligentný, ale vo svojej podstate roztržitý počítačový maniak, pomerne odtrhnutý od reality bežného života, čo bol zároveň aj dôvod, prečo sa s ním jeho prvá žena rozviedla. Pre ňu to bol naopak dôvod,

prečo si ho oblúbila. Pôsobil tak bezbranne a osamelo... Občas ju mrzelo, že má monitor počítača, dobré jedlo a vyžehlené košele na prvých priečkach svojho hodnotového rebríčka, ale napokon – kto je dokonalý? V rozpore s prvým dojmom to však nebol žiadny plyšový medvedík, lebo v jeho prejavoch sa podľa okolností striedala pasívna rezistencia a la Gándhí s rozhodnosťou filmového hrdinu, a to vždy spôsobom, ktorý ho pragmaticky doviedol k vytúženému cieľu.

Neodolala, aby sa s ním o tento poznatok nepodelila, a vtedy sa na ňu zahľadela s uznaním – odhadla si ma správne –, a vzápätí sa obaja rozosmiali nad zvláštnou kombináciou postáv, ktorou ho zadefinovala.

„Máš ty šťastie, dcéra moja,“ povedala jej matka spokojne, keď sedeli spolu pri fotkách z dovolenky, „ale zaslúžiš si ho, po tom všetkom.“

Áno, zažila kruté dni, keď jej pred očami zo dňa na deň chradol milovaný manžel. Ale bola tvrdou realistikou, ani tri deti ju nenechali prežívať smútok príliš dlho. Aj k matkinej poznámke sa postavila s britkým humorom: „Pravdaže. Veď som mladá, krásna a múdra.“

Matka nezareagovala, ako očakávala: „Neviem, Angie. Z tých prvých dvoch ubúda a o tom treťom momentálne pochybujem.“

Zháčila sa. Je hádam priesvitná? Neprekvapovalo ju, že matka niečo tuší, ale dosť ju miatlo, že aj v Martinovom pohľade zachytila občas nevyslovenú otázku, pochybnosť, ostrý čriepok... Ak to takto bude pokračovať, stane sa feministkou. Všetci ju tu pchajú pod čepiec, akoby neexistovali iné možnosti. Môže milovať jedného a žiť s druhým. Najlepšie by to bolo v jednom balíku, ale čo sa dá robiť, keď si raz Peter nerobí plány ďalej ako po najbližšiu službu?

Poznala ho rovnako dlho ako svojho manžela. Boli to dvaja nerozluční kamaráti, vyrástli na jednej ulici a aj na tej diskotéke sa pred ňu postavili obaja naraz. Intuitívne sa Petrovi vyhla, vyzeral veľmi príťažlivo a pôsobil na ňu dojmom, že si je toho aj vedomý. Až v deň svojej svadby odkryla kúsok jeho tajomstva, keď jej zaprial: „Dúfam, Angie, že budeš s ním aspoň taká šťastná, ako by si mohla byť so mnou.“